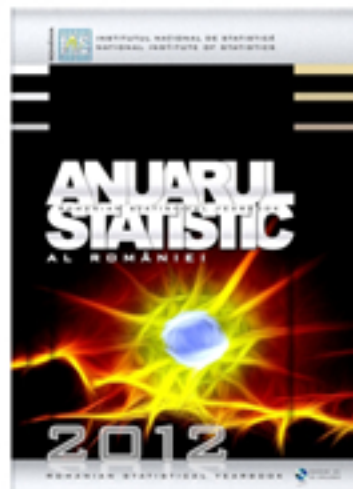

ANUARUL STATISTIC AL ROMÂNIEI

O Istorie din 1902 până în 2014

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Compartimentul de Comunicare:

biroupresa@insse.ro
Tel/Fax: 021 318 18 69

Documentare și pre-press:

Direcția de Editare a Publicațiilor Statistice

Abonamente la publicațiile editate de I.N.S.
se pot contracta prin:

Activitatea „Diseminarea Informațiilor Statisticii Românești”

Bulevardul Libertății nr. 16
sector 5, BUCUREȘTI

Telefon/Fax: +40 021 317 11 10 și Fax: +40 021 318 18 74
e-mail: *abonamente@insse.ro*

Publicațiile editate de Institutul Național de Statistică
se pot procura de la sediul I.N.S. prin:

- **Librăria „Ion Ionescu de la Brad”**

Bulevardul Libertății nr. 16
sector 5, BUCUREȘTI

tel. 318 18 42 int. 2254, 1073, 2479

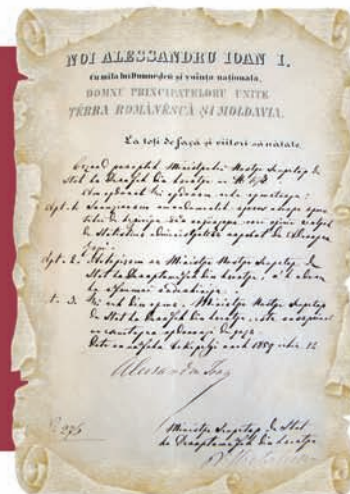
e-mail: *abonamente@insse.ro*

- Punctele de vânzare de la sediile Direcțiilor Județene de Statistică.

Institutul Național de Statistică:

B-dul Libertății 16, sector 5, București
Telefon: +4021 318.18.71; +4021 317.77.70
Fax: +4021 312.48.75
e-mail: *romstat@insse.ro*
<http://www.insse.ro>

începuturi

întemeietori

- Statistica oficială românească s-a înființat în anul **1859**, odată cu Unirea Principatelor române. La 12 iulie 1859, domnitorul **Alexadru Ioan Cuza** consfințește, prin **Ordonanța Domnească nr. 276**, crearea statisticii oficiale în România.
- Personalități eminente, **Dionisie Pop Marțian** și **Ion Ionescu de la Brad** au făurit statistica oficială românească și noua instituție a devenit funcțională din chiar momentul întemeierii sale.
- Raportul cu datele finale ale primului recensământ al populației, realizat în 1861 în Moldova după unirea acesteia cu Țara Românească, poartă semnatura lui **Costache Negruzzi**, șeful Direcției Centrale de Statistică din Moldova în perioada 1859-1862.
- Începând cu 1884, la fiecare cinci ani, vor avea loc recensăminte fiscale, cel din 1899 fiind transformat de **Leonida Colescu** în recensământ de populație.
- La nici două luni de la consemnarea, la 1 Decembrie **1918**, a Marii Uniri, Decretul Lege nr. 122 din 25 ianuarie 1919 stipula crearea **Direcțiunii Generale a Statisticii**.
- După primul război mondial, statistica românească a cunoscut, ca și celelalte domenii ale vieții economico-sociale, o perioadă de înflorire. Informațiile statistice obținute s-au materializat în publicații cu caracter monografic, de mare valoare documentară.

Primul Anuar Statistic al României

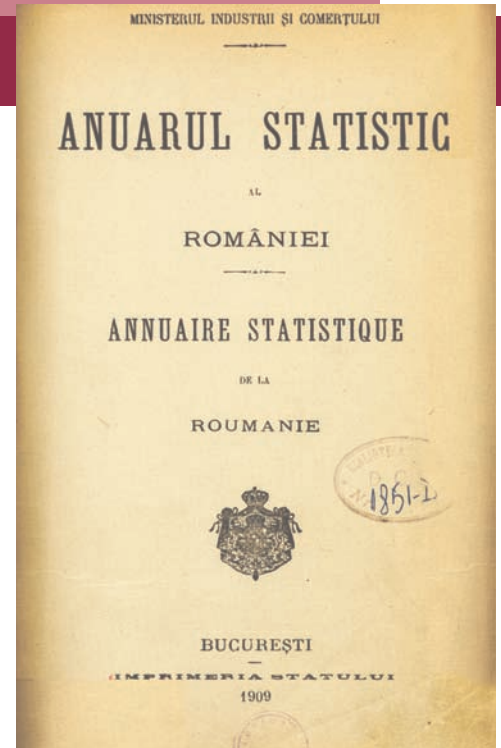
1902

Anuarul statistic constituie una dintre lucrările cele mai reprezentative ale statisticii.

Primul Anuar Statistic al României a apărut în anul 1902, urmat cu intermitență până în anul 1922 și, din acest an, cu regularitate până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial.

Înteruperea apariției anuarului a fost destul de lungă, editarea acestuia, caracterizat prin definiție ca publicație cu periodicitate anuală, fiind reluată, ca atare, mult mai târziu.

Ediția din 1902 a anuarului, cu toate că a văzut lumina tiparului abia la peste 40 de ani de la înființarea statisticii oficiale în România, a însemnat un moment esențial în afirmarea și dezvoltarea ulterioară a statisticii oficiale.

1912

1915

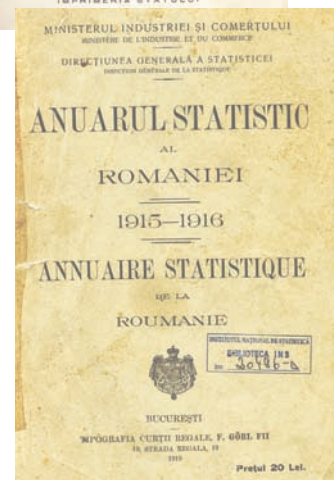
1916

- Următorul Anuar a apărut în anul **1912**, într-un volum îngrijit, cu peste 800 de pagini, conținând date interesante asupra evoluției economice și sociale a României în perioada ce s-a scurs de la editarea anuarului anterior. Astfel, spune autorul, „s’au făcut cercetări asupra meseriașilor și rezultatele legii asupra organizării meseriilor, asupra industriei mari, industriei petrolului, comerțului interior, asupra calității cerealelor noastre și, în fine, o statistică asupra funcționarilor publici.(...) un Anuar statistic cuprinzând date asupra întregii și actualei noastre vieți economice, sociale, politice, culturale etc.”

„De la un timp încoace, în fiecare an, țările mari și în progres publică anuare statistice cuprinzând date referitoare la viața lor economică și industrială.

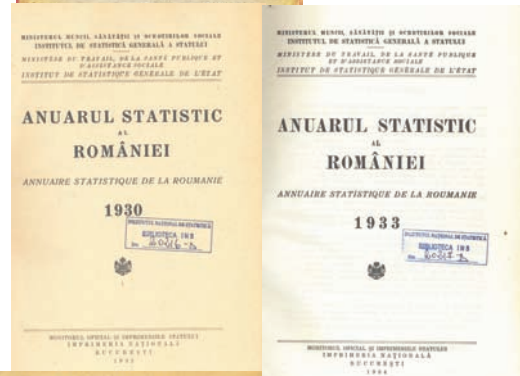
O asemenea nevoie, nu mai încapă îndoială, este simțită și la noi. Lucrarea de față e menită să oglindească întreaga stare socială, culturală, economică, financiară și administrativă a țării. Ea centralizează printr’un sistem unitar toate adunațiunile statistice apărute până acum în mod răzleț, iar prin aceasta, credem că aducem un real serviciu celor cari au nevoie de informații statistice precise, punându-le la îndemână, în rezumat, tot ce i-ar putea interesa.”

- Ediției din 1912 îi succede ediția din **1919**, intitulată **Anuarul statistic al României 1915-1916**, prin urmare, din nou la un interval de câțiva ani, marcând o altă perioadă de întrerupere a succesivității anuarului.
- Acest fapt este descris în Anuar, precizându-se că lucrarea, deși a început în anul 1916, nu a putut fi terminată decât în 1919 din cauza evenimentelor de impact major (Primul Război Mondial, n.n.) „Materialul adunat atunci, (se spune în prefața anuarului) a fost completat acum după războiu, firește cu date privitoare la epocele dinainte și cuprinzând numeroase date noi”.

1922,1923
1930,1933
1934,
1937-1938
1939-1940

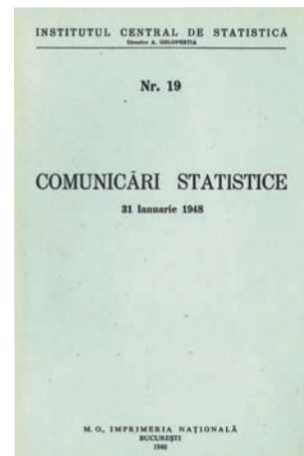
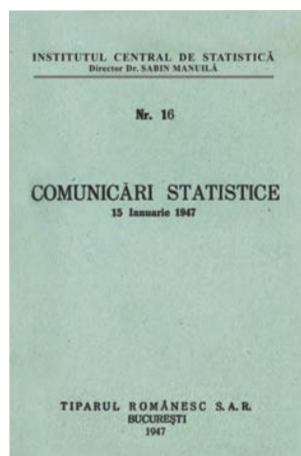
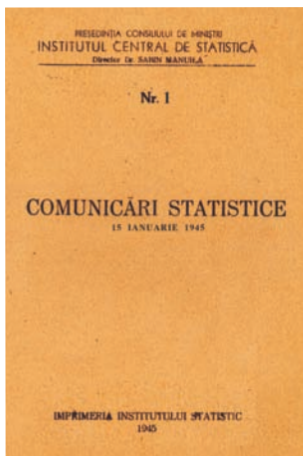
- Editarea Anuarului se reia sistematic odată cu anul **1922** (ediție apărută în anul 1923) și continuă într-o succesiune remarcabilă an de an, până în anul 1940, unele ediții referindu-se la câte doi ani, respectiv **1935-1936, 1937-1938, 1939-1940**.
- Cu prilejul punerii în circulație a Anuarul statistic al României în 1922, sunt resimțite greutățile întâmpinate în pregătirea, elaborarea și difuzarea lui, precum și faptul că datele conținute în Anuar sunt marcate de lipsa de continuitate față de ultima ediție.
- În schimb, este remarcabil faptul că Anuarul pe 1922 se referă la *„România de azi, întregită, iar datele ce cuprinde privesc întreaga țară considerate din toate punctele de vedere”*. Totodată este exprimat cu insatisfacție faptul că, în lipsa unui Recensământ general al populației, cifrele referitoare la populație de după război sunt doar probabile și *„trebuie judecate cu indulgență”*.
- În Anuarul pe anul **1930** (editat în 1931) au putut fi cuprinse deja *„cifrele preliminare ale Recensământului General al Populației din anul 1930”*.
- Merită pus în evidență faptul că în această ediție au fost publicate rezultatele alegerilor din anul 1931, fiind o premieră în ceea ce privește publicarea unor date cu privire la alegeri.

comunicări statistice

- Au urmat edițiile Anuarului statistic **1931-1932**, **1933** și **1934**, fiecare dintre acestea conținând (pentru prima dată) date mai detaliate asupra exportului principalelor produse pentru anii **1929-1932**, precum și datele rezultate din Recensământul copiilor de vârstă școlară.
- În Anuarul statistic **1934** au fost incluse informații amănunțite la capitolul agricultură, îndeosebi cu privire la suprafețele ocupate de pomi fructiferi, precum și asupra situației zootehniei și cu privire la numărul vehiculelor cu tracțiune mecanică.
- Anuarul Statistic al României **1939-1940** este ultimul editat înaintea perioadei regimului comunist .

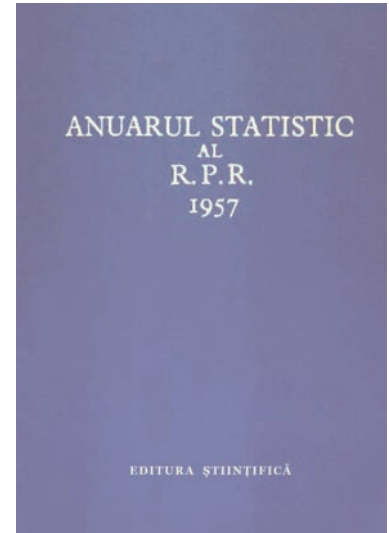
Comunicările statistice au compensat, în perioada **1945-1948**, absența anuarelor statistice. Întreruperea apariției Anuarelor statistice a fost de această dată cea mai lungă, întinzându-se pe o perioadă de 17 ani.

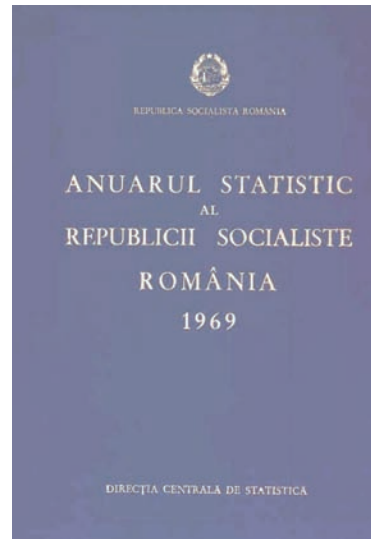

1957
1969

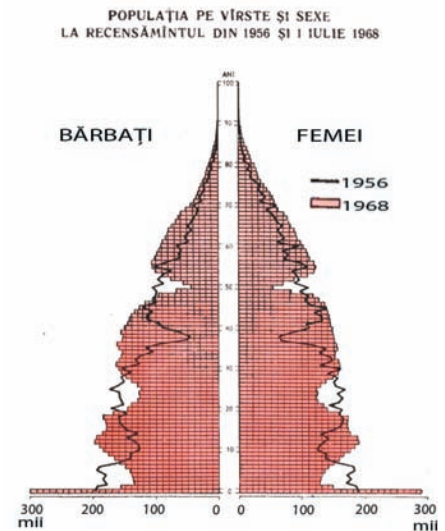
Primul Anuar Statistic după cel de-al Doilea Război Mondial, 1957.

- **Anuarul statistic din 1957** prezenta „*principalele date statistice asupra dezvoltării economiei naționale și a vieții social-culturale a țării în perioada primului cincinal al R.P.R.*” (1951-1955).
- Subliniindu-se dificultățile de ordin metodologic, precum și cele cu privire la comparabilitate, se relevă că „datele mai vechi au fost recalculat la teritoriul actual al Republicii Populare Române și după metodologia folosită actualmente pentru calcularea indicatorilor respectivi”.
- Începând cu ediția din 1957, editarea Anuarului a continuat regulat până în anul 1989.

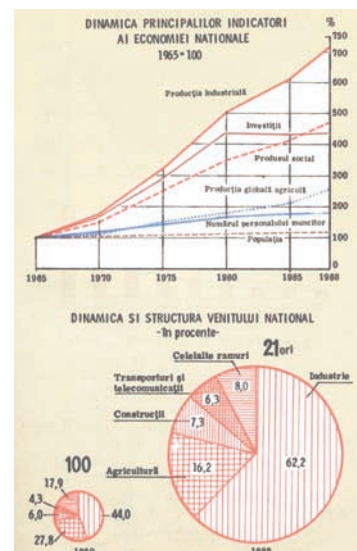
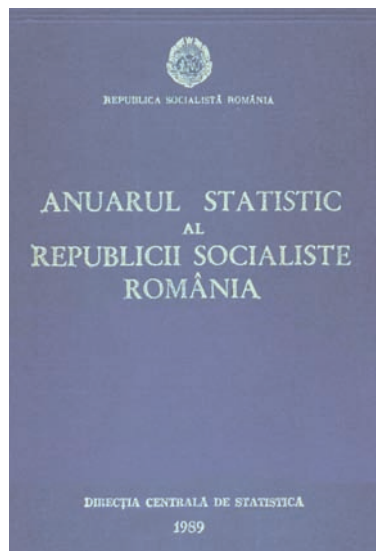
Piramida vârstelor din
Anuarul statistic al Republicii
Socialiste România ediția 1969
ilustrează apariția
„generației decreștelor”.

1989

Anuarul statistic al Republicii Socialiste România - ediția 1989, ultimul dinaintea evenimentelor din decembrie 1989.

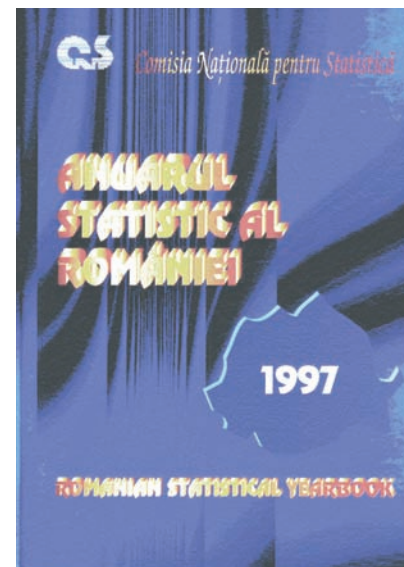
- Edițiile 1987-1989 s-au redus la dimensiunea unei broșuri cu un număr de aproximativ 100 de pagini, cu toate că indicau o creștere exponențială în toate domeniile activității economico-sociale.

1990-2000

Începând cu 1990, Anuarul a apărut într-o nouă concepție și o nouă structură.

- În primul an de după decembrie 1989 a fost editat Anuarul Statistic al României 1990. Această ediție s-a remarcat prin reluarea tradiției de publicare a unui număr de indicatori cuprinzător, ce caracterizau evoluția economico-socială a țării.
- Sub aspectul dimensiunii, Anuarul a revenit la un volum de 700-1000 de pagini.
- Este de reținut faptul că, în concordanță cu criteriile de transparență, relevanță, credibilitate și diseminare largă a datelor statistice – principii universale ale statisticii restabilite și în statistica românească, în Anuarul Statistic 1990 s-au inserat date cu privire la indicatori din domenii economice și sociale ce n-au fost niciodată oferite publicului larg în perioada fostului regim.
- Cu titlu exemplificativ pot fi menționate datele privind formarea și utilizarea resurselor economiei, Produsul Intern Brut în diferite structuri, averea națională acumulată, balanța legăturilor dintre ramuri, balanța energetică, veniturile, cheltuielile și consumul populației, fondul de locuințe și multe altele.
- Conceptualizarea și structurarea publicației, dincolo de faptul că s-a orientat spre alinierea la standardele internaționale în materie, a urmărit obiectivul esențial de a satisface cu informații relevante, corecte și în volum cât mai complet cerințele tuturor categoriilor de utilizatori de date și informații statistice.

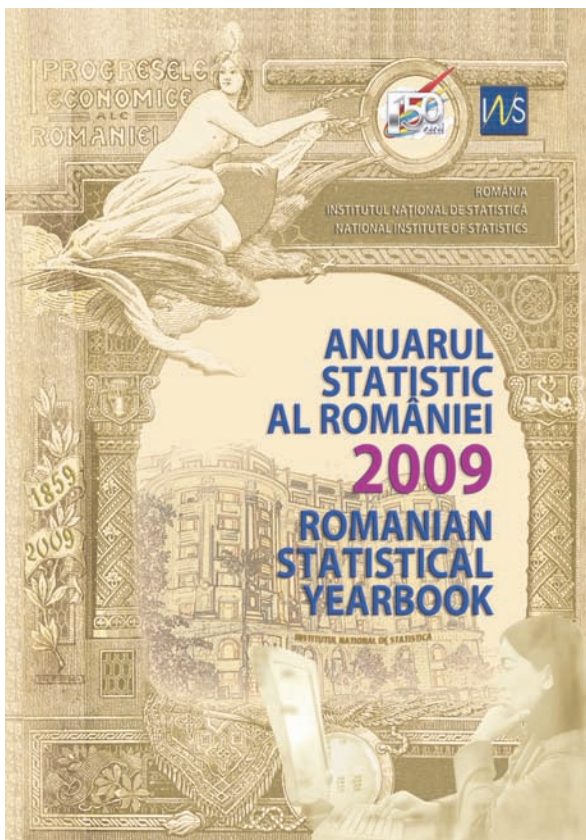
2005-2008

- Din seria Anuarelor statistice ce au apărut după 1990 edițiile 2005, 2006, 2007, 2008 și, desigur, actuala ediție a Anuarului, se fac remarcate printr-o formă de prezentare și, mai ales, prin conținut comparabile cu cele mai reprezentative și performante ediții ale anuarelor unor state membre ale Uniunii Europene cu tradiție în domeniu.

Jubileul
de
150 de ani

*În anul 2009, s-au celebrat 150 de ani
de statistică oficială românească.*

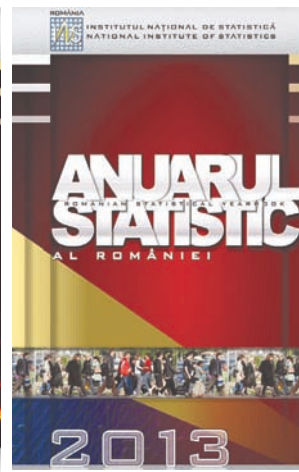
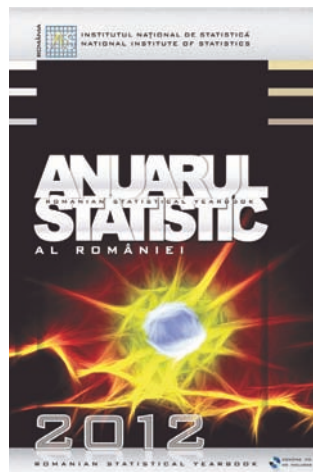
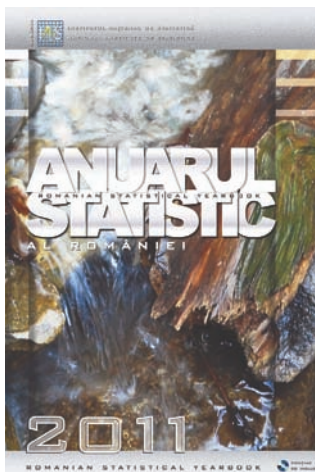

- Jubileul a fost marcat printr-o ediție aniversară deosebită a **Anuarului Statistic al României**.
- În iunie 2009 s-a publicat **Legea nr. 226 a organizării și funcționării statisticii oficiale în România**.
- În semn de apreciere pentru profesionalismul și eficiența dovedite, de-a lungul timpului, în susținerea eforturilor naționale de realizare a unor reforme structurale, de dezvoltare economico-socială și de modernizare a societății românești, președintele României a emis *Decretul Nr. 1206 din 10 iulie 2009* prin care s-a conferit Institutului Național de Statistică **Ordinul Național „Meritul Industrial și Comercial” în grad de “Mare Ofițer”**.
- Cu același prilej, Banca Națională a României a emis o monedă de argint.

Anuarul astăzi

- Anuarul Statistic cuprinde cele mai recente date statistice disponibile din diverse domenii, pentru caracterizarea economică și socială a României. Seriile de date din Anuarul Statistic pun în evidență starea economiei precum și evoluția pe ultimii ani a principalilor indicatori economici. Anuarul Statistic cuprinde date publicate în format tipărit, precum și un CD cu date la nivel național și regional în format Excel, pentru a facilita utilizarea acestora în studii și cercetări. Institutul Național de Statistică oferă, cu această ocazie, elemente indispensabile cunoașterii evoluției societății, ca fundament esențial în elaborarea tuturor politicilor publice.

Statistica
oficială în
teritoriu

Institutul Național de Statistică are
34 de direcții județene și 8 direcții regionale.

